KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 11.12.2007
KOM(2007) 787 wersja ostateczna

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma przyjąć Wspólnota w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia utworzonej Układem o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii z drugiej strony, w celu przyjęcia przepisów dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

(przedstawiony przez Komisję)

UZASADNIENIE

1) KONTEKST WNIOSKU

- **Podstawa i cele wniosku**

Artykuł 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii z drugiej strony[1], stanowi, że Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia przyjmuje w drodze decyzji odpowiednie przepisy dotyczące realizacji celu określonego w tym artykule.

- **Kontekst ogólny**

Na poziomie Wspólnoty systemy zabezpieczenia społecznego państw członkowskich są koordynowane rozporządzeniem (EWG) nr 1408/71[2] i jego rozporządzeniem wykonawczym (EWG) nr 574/72[3]. Artykuł 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii zawiera przepisy dotyczące ograniczonej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich z systemem zabezpieczenia społecznego Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii. Aby postanowienia te stały się skuteczne, wymagana jest decyzja Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia ustanowionej na mocy Układu.

Pewna liczba innych układów o stowarzyszeniu z krajami trzecimi zawiera podobne przepisy w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Niniejszy wniosek jest częścią pakietu wniosków zawierających podobne propozycje odnośnie do układów z Marokiem, Algierią, Tunezją, Chorwacją i Izraelem.

W celu ustalenia stanowiska, które ma przyjąć Wspólnota w Radzie Stabilizacji i Stowarzyszenia, niezbędna jest decyzja Rady.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003[4] rozszerza przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli krajów trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na swoje obywatelstwo. Rozporządzenie to obejmuje już zasadę sumowania okresów ubezpieczenia nabytych przez pracowników posiadających obywatelstwo Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w różnych państwach członkowskich, pod kątem prawa do niektórych świadczeń, zgodnie z art. 46 ust. 1 tiret pierwsze Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii. Ponieważ jednak rozporządzenie (WE) nr 859/2003 opiera się na tytule IV Traktatu, Dania nie jest nim związana ani nie podlega jego przepisom, zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę

---

1 Dz.U. L 84 z 20.3.2004, str. 13.

2 Dz.U. L 149 z 5.7.1971, str. 2. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1992/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 392 z 30.12.2006, str. 1).

3 Dz. U. L 74 z 27.3.1972, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 311/2007 (Dz. U. L 82 z 23.3.2007, str. 6).

4 Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 1.

Europejską. Ma on zastosowanie jedynie w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, ponieważ, zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, oba państwa poinformowały, że chciałyby uczestniczyć w stosowaniu rozporządzenia (WE) nr 859/2003.

- **Spójność z polityką i celami Unii w innych dziedzinach**

Nie dotyczy.

2) KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

Główne elementy niniejszego wniosku zostały omówione z delegacjami państw członkowskich w Komisji Administracyjnej ds. Zabezpieczenia Społecznego Pracowników Migrujących, organie ustanowionym rozporządzeniem (EWG) nr 1408/71. Delegacje miały również możliwość przedstawienia uwag na ten temat.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób, w jaki były one uwzględniane

Większość komentarzy ze strony państw członkowskich miała bardzo ogólny charakter. Niektóre z nich, np. te odnoszące się do konieczności wprowadzenia przepisów w sprawie kontroli administracyjnych i badań lekarskich, zostały uwzględnione w niniejszym wniosku. Włączenia do wniosku innych kwestii, zwłaszcza dotyczących przepisów szczególnych odnośnie do egzekwowania kar administracyjnych, nie uznano za właściwe, gdyż nie wchodzą one w zakres art. 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej**

Nie zaistniała potrzeba skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

- **Ocena skutków**

Artykuł 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii zawiera przepisy dotyczące ograniczonej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich z systemem Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii. Pewna liczba innych układów o stowarzyszeniu z krajami trzecimi zawiera podobne przepisy w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Wszystkie one wymagają decyzji odpowiedniej Rady Stowarzyszenia, aby przepisy te stały się skuteczne.

Celem wspomnianych przepisów dotyczących zabezpieczenia społecznego jest zapewnienie pracownikowi z kraju stowarzyszonego niektórych świadczeń z tytułu zabezpieczenia społecznego zagwarantowanych na mocy ustawodawstwa państwa członkowskiego (państw członkowskich), którym podlega on lub podlegał. Te same reguły, na zasadzie wzajemności, stosuje się wobec obywatela UE pracującego w kraju stowarzyszonym.

Fakt, że wszystkie przepisy zawarte we wnioskach będących częścią pakietu wniosków zawierają prawie identyczne propozycje odnośnie do sześciu krajów stowarzyszonych (Maroko, Algieria, Tunezja, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Chorwacja i Izrael), ułatwi zastosowanie tych przepisów przez instytucje zabezpieczenia społecznego państw członkowskich. Stosowanie tych wniosków może mieć pewne konsekwencje finansowe dla krajowych instytucji zabezpieczenia społecznego, ponieważ są one np. zobowiązane do zapewniania świadczeń opisanych w art. 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii. Jednak artykuł ten dotyczy jedynie osób, które płaciły lub nadal płacą składki w ramach krajowego systemu zabezpieczenia społecznego danego kraju, zgodnie z przepisami krajowymi. W każdym razie na obecnym etapie trudno jest dokładnie ocenić wpływ tych wniosków na krajowe systemy zabezpieczenia społecznego.

3) ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

- **Krótki opis proponowanych działań**

Niniejszy wniosek składa się z decyzji Rady w sprawie stanowiska, jakie ma przyjąć Wspólnota w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia utworzonej Układem o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii oraz z decyzji Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia odnośnie do zabezpieczeń społecznych, która znajduje się w załączniku.

Proponowana decyzja Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia spełnia wymóg, zawarty w art. 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, dotyczący przyjęcia tego typu decyzji w celu wdrożenia zasad dotyczących zabezpieczeń społecznych określonych w tym artykule. W związku z powyższym decyzja zawiera przepisy wykonawcze dotyczące tych przepisów art. 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, które nie są jeszcze objęte rozporządzeniem (WE) nr 859/2003. Odnosi się to przede wszystkim do przepisów mających zastosowanie do Danii, dotyczących sumowania okresów ubezpieczenia nabytych przez pracowników posiadających obywatelstwo Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w różnych państwach członkowskich, eksportu niektórych świadczeń do Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, a także przyznawania pracownikom świadczeń rodzinnych w odniesieniu do członków ich rodzin zamieszkałych legalnie wraz z danym pracownikiem w tym samym państwie członkowskim.

Wniosek dotyczący decyzji Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia gwarantuje ponadto, że przepisy dotyczące eksportu świadczeń oraz przyznawania świadczeń rodzinnych mają również zastosowanie, na zasadzie wzajemności, do pracowników z UE zatrudnionych legalnie w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii oraz do członków ich rodzin zamieszkałych legalnie w tym państwie.

- **Podstawa prawna**

Artykuł 310 Traktatu w związku z art. 300 ust. 2 akapit pierwszy, ostatnie zdanie i z art. 300 ust. 2 akapit drugi.

- **Zasada pomocniczości**

Niniejszy wniosek wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Wspólnoty. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

- **Zasada proporcjonalności**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności z następujących względów.

Państwa członkowskie posiadają wyłączne kompetencje w zakresie określania, organizowania i finansowania własnych krajowych systemów zabezpieczenia społecznego.

Proponowany wniosek jedynie ułatwia koordynację systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, z korzyścią dla obywateli tych krajów. Ponadto wniosek nie narusza żadnych praw i zobowiązań wynikających z dwustronnych umów o zabezpieczeniu społecznym zawartych przez państwa członkowskie z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, które zapewniają bardziej korzystne traktowanie objętych nimi osób.

Wniosek minimalizuje obciążenia finansowe i administracyjne władz krajowych, ponieważ stanowi część pakietu podobnych wniosków gwarantujących jednolite stosowanie przepisów dotyczących zabezpieczenia społecznego zawartych w układach o stowarzyszeniu z krajami trzecimi.

- **Wybór instrumentów**

Proponowane instrumenty: decyzja Rady (zawierająca w załączniku projekt decyzji Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia).

Inne instrumenty byłyby niewłaściwe z następujących względów.

Nie ma alternatywnych rozwiązań dla proponowanych działań. Artykuł 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu wymaga decyzji odpowiedniej Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia. Artykuł 300 ust. 2 Traktatu przewiduje decyzję Rady w celu ustalenia stanowisk, które mają być zajęte w imieniu Wspólnoty w organie utworzonym Układem o stowarzyszeniu, gdy organ ten ma przyjąć decyzje mające skutki prawne.

4) WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet Wspólnoty.

5) INFORMACJE DODATKOWE

- **Uproszczenie**

Wniosek zapewnia uproszczenie procedur administracyjnych dla władz publicznych (unijnych i państwowych) oraz podmiotów prywatnych.

Przepisy wniosku odnośnie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego dotyczące obywateli Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii są prawie

identyczne z przepisami stosowanymi wobec obywateli innych krajów stowarzyszonych. Doprowadzi to do uproszczenia procedur i zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla krajowych instytucji zabezpieczenia społecznego.

Osoby, których dotyczy wniosek, nie podlegają zróżnicowanym przepisom krajowym dotyczącym zasad zabezpieczenia społecznego zawartych w art. 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii i w związku z tym mogą opierać się na jednolitych przepisach w ramach Wspólnoty.

- **Szczegółowe wyjaśnienie wniosku**

A. Decyzja Rady w sprawie stanowiska, jakie ma przyjąć Wspólnota w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia utworzonej na mocy Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii w celu przyjęcia przepisów dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Artykuł 1

Artykuł ten wyjaśnia związek prawny pomiędzy niniejszą decyzją Rady a załączoną decyzją Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia.

B. Załączona decyzja Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia odnośnie do przepisów dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zawartych w Układzie o stabilizacji i stowarzyszeniu.

Część I: Przepisy ogólne

Artykuł 1

Artykuł ten definiuje, dla celów ustawodawstwa państwa członkowskiego oraz Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, pojęcia „układ”, „rozporządzenie”, „rozporządzenie wykonawcze”, „państwo członkowskie”, „pracownik”, „członek rodziny”, „ustawodawstwo”, „świadczenia” oraz „świadczenia rodzinne” i odsyła do rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego odnośnie do innych pojęć używanych w załączonej decyzji.

Artykuł 2

Zgodnie z treścią art. 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, artykuł ten definiuje osoby objęte załączoną decyzją.

Część II

Stosunki między państwami członkowskimi a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii

Ta część załączonej decyzji obejmuje zasady zawarte w art. 46 ust. 1 tiret drugie i trzecie Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii oraz klauzulę wzajemności wobec obywateli UE i członków ich rodzin, w myśl ostatniego ustępu wymienionego artykułu.

Artykuł 3

Artykuł ten wymienia działy zabezpieczenia społecznego, o których mowa w art. 46 ust. 1 tiret drugie i trzecie Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, do których ma zastosowanie część II załączonej decyzji.

Artykuł 4

Artykuł ten zawiera zasadę eksportu świadczeń pieniężnych, zgodnie z art. 46 ust. 1 tiret drugie Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii i wyjaśnia, że zasada ta ograniczona jest do świadczeń zawartych w art. 1 lit. h) załączonej decyzji, który wymienia świadczenia, o których mowa w wymienionym tiret.

Artykuł 5

Artykuł ten określa, które osoby objęte niniejszym wnioskiem są upoważnione do otrzymywania świadczeń rodzinnych ze strony właściwego kraju. Jasno wynika z niego, że zgodnie z art. 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii członkowie rodziny pracownika posiadającego obywatelstwo Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii nie mają prawa do świadczeń rodzinnych, jeśli zamieszkują poza terytorium Unii Europejskiej.

Część III

Zastosowanie przepisów dotyczących zabezpieczenia społecznego wobec Danii.

Artykuł 6

Rozporządzenie (WE) nr 859/2003 obejmuje już zasadę sumowania okresów ubezpieczenia nabytych przez pracowników posiadających obywatelstwo Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii we Wspólnocie, pod kątem prawa do niektórych świadczeń, zgodnie z art. 46 ust. 1 tiret pierwsze Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii. Ponieważ jednak rozporządzenie to opiera się na tytule IV Traktatu, Dania nie jest nim związana ani nie podlega jego przepisom, zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Artykuł ten w związku z tym wyjaśnia, że Dania powinna stosować odpowiednie przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i nr 574/72 w celu wdrożenia wyżej wymienionej zasady sumowania.

Część IV

Przepisy różne

Artykuł 7

Artykuł ten zawiera ogólne przepisy dotyczące współpracy między państwami członkowskimi i ich instytucjami, z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii i jej instytucjami, z drugiej strony, oraz między beneficjentami a

odpowiednimi instytucjami. Przepisy te są podobne do przepisów art. 84 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i do art. 76 ust. 3, 4, akapit pierwszy i trzeci oraz art. 76 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 883/2004.

Artykuł 8

Artykuł ten ustanawia procedury kontroli administracyjnych i badań lekarskich podobne do procedur zawartych w art. 51 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 574/72. Ponadto zapewnia on możliwość przyjęcia innych przepisów wykonawczych w tej dziedzinie.

Artykuł 9

Artykuł ten odnosi się do załącznika II do załączonej decyzji, który jest podobny do załącznika VI do rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i do załącznika XI do rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i jest konieczny do ustanowienia niezbędnych przepisów specjalnych dotyczących stosowania ustawodawstwa Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w odniesieniu do załączonej decyzji.

Artykuł 10

Jak określono w art. 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, artykuł ten stanowi, że przepisy układów dwustronnych zapewniające bardziej korzystne traktowanie pozostają w mocy.

Artykuł 11

Artykuł ten określa możliwość zawarcia dodatkowych umów administracyjnych.

Artykuł 12

Przepisy przejściowe zawarte w tym artykule odpowiadają przepisom przejściowym zawartym w art. 94 ust. 1, 3, 4, 6 i 7 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 oraz podobnemu art. 87 ust. 1, 3, 4, 6 i 7 rozporządzenia (WE) nr 883/2004.

Artykuł 13

Artykuł ten wyjaśnia status prawny załączników do załączonej decyzji oraz procedurę ich zmiany.

Artykuł 14

Artykuł ten określa procedurę gwarantującą podjęcie wszelkich koniecznych środków służących wdrożeniu załączonej decyzji.

Artykuł 15

W artykule tym podaje się datę wejścia w życie załączonej decyzji.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma przyjąć Wspólnota w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia utworzonej Układem o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii z drugiej strony, w celu przyjęcia przepisów dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 310 w związku z art. 300 ust. 2 akapit pierwszy, ostatnie zdanie i akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji[5],

a także mając na uwadze, że art. 46 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii z drugiej strony, stanowi, iż Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia przyjmuje w drodze decyzji odpowiednie przepisy dotyczące realizacji celu określonego w tym artykule,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma przyjąć Wspólnota w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia utworzonej Układem o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii z drugiej strony, w celu przyjęcia przepisów dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zawartych w Układzie o stabilizacji i stowarzyszeniu, opiera się na projekcie decyzji Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia załączonym do niniejszej decyzji.

Sporządzono w Brukseli dnia,

W imieniu Rady
Przewodniczący

[5] Dz.U. C z , str. .

ZAŁĄCZNIK

STOWARZYSZENIE MIĘDZY

UNIĄ EUROPEJSKĄ

A BYŁĄ JUGOSŁOWIAŃSKĄ REPUBLIKĄ MACEDONII

- Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia -

DECYZJA NR …/… RADY STABILIZACJI I STOWARZYSZENIA

utworzonej Układem o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii z drugiej strony

z dnia [...] r.

w sprawie przepisów dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zawartych w Układzie o stabilizacji i stowarzyszeniu

RADA STABILIZACJI I STOWARZYSZENIA,

uwzględniając Układ ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii z drugiej strony, w szczególności jego art. 46,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Artykuł 46 wspomnianego Układu przewiduje koordynację systemu zabezpieczenia społecznego Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii z systemami państw członkowskich i ustanawia zasady takiej koordynacji..

(2) Artykuł 46 wspomnianego Układu przewiduje również, że Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia wdraża przepisy zawarte w tym artykule w drodze decyzji.

(3) W zastosowaniu tej decyzji warunkiem prawa pracowników posiadających obywatelstwo Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii do świadczeń rodzinnych jest legalne zamieszkiwanie członków rodziny wraz z danym pracownikiem w państwie członkowskim, w którym jest on zatrudniony. Decyzja nie uprawnia do jakichkolwiek świadczeń rodzinnych wobec członków rodziny zamieszkujących w innym państwie, np. w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii.

(4) Obecnie rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 rozszerza zakres zastosowania przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli krajów trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na swoje obywatelstwo. Podstawą tego rozporządzenia jest tytuł IV Traktatu. Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczyła w przyjęciu rozporządzenia (WE) nr 859/2003 i w związku z tym nie jest nim związana ani mu nie podlega. W związku z powyższym należy ustanowić

szczegółowe przepisy w stosunku do Danii dotyczące zasad zawartych w art. 46 przedmiotowego Układu, które są już objęte tym rozporządzeniem.

(5) W celu ułatwienia stosowania zasad koordynacji konieczne może się okazać wprowadzenie przepisów szczególnych, które odpowiadają szczególnym cechom krajowego ustawodawstwa Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii.

(6) Niniejsza decyzja nie narusza praw i zobowiązań wynikających z dwustronnych układów między państwami członkowskimi a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, które są bardziej korzystne pod względem zabezpieczenia społecznego.

(7) W celu zagwarantowania płynnego funkcjonowania koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii należy ustanowić szczególne przepisy dotyczące współpracy między państwami członkowskimi a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii oraz między zainteresowanymi osobami a instytucjami właściwego państwa.

(8) Należy przyjąć przepisy przejściowe w celu ochrony osób objętych niniejszą decyzją oraz w celu zagwarantowania, że w wyniku jej wejścia w życie nie utracą one swoich praw,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

CZĘŚĆ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

1. Dla celów niniejszej decyzji:

a) „układ” oznacza Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii z drugiej strony;

b) „rozporządzenie” oznacza rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, mające zastosowanie w państwach członkowskich Wspólnot Europejskich;

c) „rozporządzenie wykonawcze” oznacza rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie;

d) „państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie Wspólnot Europejskich;

e) „pracownik” oznacza,

(i) dla celów ustawodawstwa państwa członkowskiego, pracownika najemnego w rozumieniu art. 1 lit. a) rozporządzenia;

(ii) dla celów ustawodawstwa Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, pracownika najemnego w rozumieniu tego ustawodawstwa;

f) „członek rodziny” oznacza,

(i) dla celów ustawodawstwa państwa członkowskiego, członka rodziny w rozumieniu art. 1 lit. f) rozporządzenia;

(ii) dla celów ustawodawstwa Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, członka rodziny w rozumieniu tego ustawodawstwa;

g) „ustawodawstwo” oznacza,

(i) w odniesieniu do państwa członkowskiego, ustawodawstwo w rozumieniu art. 1 lit. j) rozporządzenia;

(ii) w odniesieniu do Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, odpowiednie ustawodawstwo stosowane w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, odnoszące się do dziedzin zabezpieczenia społecznego dotyczących emerytur i rent rodzinnych, świadczeń z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej lub z tytułu spowodowanego nimi inwalidztwa oraz świadczeń rodzinnych;

h) „świadczenia” oznacza,

(i) w odniesieniu do państw członkowskich:

– emerytury lub renty rodzinne,

– świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i choroby zawodowej lub

– świadczenia z tytułu inwalidztwa spowodowanego wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi,

w rozumieniu rozporządzenia, z wyjątkiem specjalnych

świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym, określonych w załączniku IIa do rozporządzenia;

(ii) w odniesieniu do Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, odpowiednie świadczenia zapewnione ustawodawstwem Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, z wyjątkiem specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym, określonych w załączniku I do niniejszej decyzji;

(i) „świadczenia rodzinne” oznacza,

(i) w odniesieniu do państwa członkowskiego, świadczenia rodzinne w rozumieniu art. 1 lit. u) ppkt (i) rozporządzenia;

(ii) w odniesieniu do Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, świadczenia rodzinne w rozumieniu ustawodawstwa tego kraju.

2. Znaczenie innych stosowanych w niniejszej decyzji pojęć jest zgodne ze znaczeniem przypisanym im w rozporządzeniu i w rozporządzeniu wykonawczym.

Artykuł 2

Zakres podmiotowy

Niniejsza decyzja ma zastosowanie do:

a) pracowników, którzy są obywatelami Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, są lub byli legalnie zatrudnieni na terytorium państwa członkowskiego i podlegają lub podlegali ustawodawstwu jednego lub kilku państw członkowskich, oraz do osób pozostałych przy życiu,

b) członków rodziny pracowników, o których mowa w lit. a), pod warunkiem, że zamieszkują oni legalnie razem z danym pracownikiem w państwie członkowskim, w którym jest on zatrudniony,

c) pracowników, którzy są obywatelami państwa członkowskiego, są lub byli legalnie zatrudnieni na terytorium Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii i podlegają lub podlegali ustawodawstwu Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii oraz do osób pozostałych przy życiu, oraz

d) członków rodziny pracowników, o których mowa w lit. c), pod warunkiem, że zamieszkują oni legalnie razem z danym pracownikiem w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii.

CZĘŚĆ II

STOSUNKI MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI A BYŁĄ JUGOSŁOWIAŃSKĄ REPUBLIKĄ MACEDONII

Artykuł 3

Zakres przedmiotowy

Część II niniejszej decyzji ma zastosowanie do ustawodawstwa każdego państwa członkowskiego i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii odnoszącego się do następujących działów zabezpieczenia społecznego:

(a) emerytury;

(b) renty rodzinne;

(c) świadczenia z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej;

(d) świadczenia z tytułu inwalidztwa spowodowanego wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi,

(e) świadczenia rodzinne.

Artykuł 4

Uchylenie klauzul zamieszkania

Świadczenia w rozumieniu art. 1 lit. h) nie podlegają zmniejszeniu, zmianie, zawieszeniu, zniesieniu ani przepadkowi z tego tylko powodu, że uprawniony zamieszkuje:

(i) dla celów świadczeń podlegających ustawodawstwu Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, na terytorium państwa członkowskiego lub

(ii) dla celów świadczeń podlegających ustawodawstwu państwa członkowskiego, na terytorium Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii.

Artykuł 5

Świadczenia rodzinne

1. Pracownicy, o których mowa w art. 2 lit. a), otrzymują świadczenia rodzinne przewidziane przez ustawodawstwo właściwego państwa członkowskiego dla członków swojej rodziny, określonych w art. 2 lit. b), na takich samych zasadach jak obywatele danego państwa członkowskiego.

2. Pracownicy, o których mowa w art. 2 lit. c), otrzymują świadczenia rodzinne przewidziane przez ustawodawstwo Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii dla członków swojej rodziny, określonych w art. 2 lit. d), na takich samych zasadach jak obywatele Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii.

CZĘŚĆ III

ZASTOSOWANIE PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO WOBEC DANII

Artykuł 6

Przepis ogólny

Dla celów wdrożenia art. 46 ust. 1 tiret pierwsze Układu, Dania stosuje do osób, o których mowa w art. 2 lit. a), w niezbędnym zakresie, odpowiednie przepisy rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego.

CZĘŚĆ IV

PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 7

Współpraca

1. Państwa członkowskie i Była Jugosłowiańska Republika Macedonii przekazują sobie wszelkie informacje dotyczące:

   a) działań podjętych w celu wdrożenia niniejszej decyzji zgodnie z procedurą określoną w art. 14;

   b) zmian w ich ustawodawstwie, które mogą mieć wpływ na wdrożenie niniejszej decyzji.

2. Do celów niniejszej decyzji, władze i instytucje państw członkowskich i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii świadczą sobie wzajemnie pomoc i działają tak, jak przy wprowadzaniu w życie własnego ustawodawstwa. Pomoc administracyjna tych władz i instytucji powinna być w zasadzie wolna od opłat. Jednakże właściwe władze państw członkowskich i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii mogą postanowić o zwrocie niektórych kosztów.

3. Do celów niniejszej decyzji, władze i instytucje państw członkowskich i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii mogą porozumiewać się między sobą bezpośrednio, jak i z osobami zainteresowanymi lub z ich pełnomocnikami.

4. Instytucje i osoby objęte zakresem niniejszej decyzji mają obowiązek wzajemnego informowania się i współpracy w celu zapewnienia właściwego wprowadzenia w życie niniejszej decyzji.

5. Zainteresowane osoby muszą jak najszybciej informować instytucje właściwego państwa członkowskiego lub Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, w przypadku gdy jest ona państwem właściwym, oraz państwa członkowskiego zamieszkania lub Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, w przypadku gdy jest ona państwem zamieszkania, o wszelkich zmianach ich sytuacji osobistej lub rodzinnej, które mają wpływ na ich prawo do świadczeń na mocy niniejszej decyzji.

6. Niespełnienie zobowiązań dotyczących informacji, określonych w ust. 5, może skutkować zastosowaniem proporcjonalnych środków zgodnie z prawem krajowym. Środki te odpowiadają jednak środkom stosowanym w podobnych sytuacjach zgodnie z prawem krajowym oraz nie uniemożliwiają wnioskodawcom korzystania z praw, które otrzymali na mocy niniejszej decyzji, ani tego korzystania nadmiernie nie utrudniają w praktyce.

Artykuł 8

Kontrole administracyjne i badania lekarskie

1. Jeśli osoba objęta niniejszą decyzją i korzystająca ze świadczeń, o których mowa w art. 1 lit. h), pozostaje lub zamieszkuje

   (i) dla celów świadczeń podlegających ustawodawstwu Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, na terytorium państwa członkowskiego lub

   (ii) dla celów świadczeń podlegających ustawodawstwu państwa członkowskiego, na terytorium Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii,

   kontrole administracyjne i badania lekarskie są przeprowadzane, na wniosek instytucji odpowiedzialnej za wypłacanie świadczeń, przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania uprawnionego, zgodnie z procedurami określonymi w ustawodawstwie stosowanym przez tę instytucję. Jednakże instytucja wypłacająca świadczenia zachowuje prawo zlecenia przeprowadzenia badania uprawnionego wybranemu przez nią lekarzowi.

2. Jedno lub kilka państw członkowskich oraz Była Jugosłowiańska Republika Macedonii mogą, poinformowawszy Radę Stabilizacji i Stowarzyszenia, ustalić inne przepisy administracyjne.

Artykuł 9

Szczególne przepisy dotyczące stosowania ustawodawstwa Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii

Szczególne przepisy dotyczące stosowania ustawodawstwa Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii mogą, w razie potrzeby, zostać określone w załączniku II.

Artykuł 10

Korzystniejsze umowy dwustronne

Niniejsza decyzja nie narusza praw lub zobowiązań wynikających z umów dwustronnych, jeśli te ostatnie przewidują bardziej korzystne traktowanie (objętych nimi osób).

Artykuł 11

Umowy uzupełniające procedury wykonania niniejszej decyzji

Dwa lub kilka państw członkowskich lub Była Jugosłowiańska Republika Macedonii i jedno lub kilka państw członkowskich mogą, w razie konieczności, zawierać umowy mające na celu uzupełnienie procedur administracyjnych wykonujących niniejszą decyzję.

CZĘŚĆ V

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 12

Przepisy przejściowe

1. Niniejsza decyzja nie daje podstawy do nabycia jakichkolwiek praw za okres poprzedzający datę jej wejścia w życie.

2. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1, prawa nabywa się na podstawie niniejszej decyzji, nawet jeżeli odnosi się ono do zdarzenia, które nastąpiło przed datą jej wejścia w życie.

3. Każde świadczenie, w tym świadczenia rodzinne, które nie zostało przyznane lub które zostało zawieszone ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania zainteresowanej osoby, zostaje, na jej wniosek, przyznane lub wznowione od daty wejścia w życie niniejszej decyzji, o ile prawa, za które uprzednio zostały przyznane świadczenia, nie zostały spłacone w formie zryczałtowanej.

4. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 3, zostaje przedłożony w ciągu dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszej decyzji, praw wynikających z niniejszej decyzji nabywa się począwszy od tej daty, przy czym przepisy ustawodawstwa państw członkowskich lub Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii dotyczące utraty lub ograniczenia praw nie mogą być stosowane w odniesieniu do zainteresowanych osób.

5. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 3, zostaje przedłożony po upływie dwóch lat, licząc od daty wejścia w życie niniejszej decyzji, prawa, które nie zostały utracone lub nie przedawniły się, stają się skuteczne od daty przedłożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, gdy stosuje się korzystniejsze przepisy ustawodawstwa jednego z państw członkowskich lub Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii.

Artykuł 13

Załączniki do niniejszej decyzji

1. Załączniki do niniejszej decyzji stanowią jej integralną część.

2. Na wniosek Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii przedmiotowe załączniki mogą zostać zmienione decyzją Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia.

Artykuł 14

Środki wykonawcze

1. Wspólnota oraz Była Jugosłowiańska Republika Macedonii podejmują środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji i informują o nich Radę Stabilizacji i Stowarzyszenia.

2. Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia podejmuje decyzję potwierdzającą, że wszystkie środki, o których mowa w ust. 1, zostały podjęte.

Artykuł 15

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie pierwszego dnia pierwszego miesiąca po opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* decyzji Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia, o której mowa w art. 14 ust. 2.

ZAŁĄCZNIK I

Wykaz specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii

…

ZAŁĄCZNIK II

Szczególne przepisy dotyczące stosowania ustawodawstwa Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii

…